

L'ARTICLE DEL DIA

Xavier Sala i Martín

Catedràtic de la Universitat de Colúmbia. Professor de la Universitat Pompeu Fabra.

El mite de les 35 hores

La reducció de la setmana laboral és un engany estadístic que no afavoreix els treballadors ja que només aconseguiria camuflar l'atur per la via de les xifres. És una decisió encara prematura

La pancarta que encapçalava la manifestació del Primer de Maig a Barcelona deia: "Més i millor ocupació: 35 hores". La reducció de la jornada laboral es presentava com una mesura que reduirà l'atur i que beneficiarà els treballadors. En realitat, és un mite que no portarà ni "més" ni "millor" ocupació.

D'entrada, la reducció de la jornada laboral només redueix l'atur per la via estadística. Imaginem que el Joan i la Josefina treballen 40 hores mentre que el Manel i la Mercè no treballen. L'atur és del 50% de la població. Si hi introduïm una mesura segons la qual tots passen a treballar 20 hores, les estadístiques oficials mostraran que l'atur passa a ser zero. En realitat, però, el que passarà és que tota la població està mig aturada, per la qual cosa l'atur real continua sent del 50%. Els mitjos llocs de treball que han guanyat el Manel i la Mercè són exactament els que han perdut el Joan i la Josefina. Però com que aquestes hores perdudes no són comptades per les estadístiques, l'atur oficial ha baixat malgrat que l'atur real no ha variat pas gens. I això és exactament el que passarà si la jornada laboral passa de 40 a 35 hores setmanals: l'atur real serà el mateix i només s'aconseguirà camuflar l'atur per la via estadística, aprofitant que les dades oficials no mesuren la reducció en l'ocupació de tota la gent que passi de treballar 40 hores a treballar-ne 35. De "més ocupació", res de res.

El segon problema de la jornada de 35 hores és que representa un engany per als treballadors. Se'ns diu que, amb aquesta mesura, podrem treballar menys hores i cobrar el mateix ("millor ocupació", deia la pancarta). Això tampoc no és cert. Ouan les empreses vegin que han de pagar el mateix que pagaven per un treballador que ara treballa menys hores, no els quadraran els números ja que els costos els hauran pujat. D'una banda, les empreses que no es troben competint en el mercat europeu apujaran el preu, cosa que reduirà el poder adquisitiu dels treballadors. Els salaris efectius, per tant, hauran baixat encara que els salaris nominals no canviïn.

Però, de l'altra, hi ha les empreses que no poden apujar preus ja que la competència internacional no ho permet. Algunes d'aquestes empreses es veuran forçades a tancar, l'atur pujarà i els treballadors hi tornaran a perdre. Finalment, el Govern també haurà d'actuar: si manté el nombre de funcionaris i aquests treballen menys, la qualitat dels serveis públics baixarà. Això perjudicarà principalment els treballadors, ja que són aquests qui més es beneficien de serveis com les escoles o els hospitals públics. Si, d'altra

banda, el Govern decideix contractar més gent perquè faci la feina que deixaran de fer els actuals funcionaris, s'hauran d'apujar els impostos, cosa que reduirà la renda disponible de tothom, incloent-hi la dels treballadors.

A tots ens agradaria treballar menys a canvi de poder comprar el mateix a final de mes, però això no és el que la reducció de la jornada representarà. Amb la jornada de 35 hores treballarem menys, però cobrarem menys en termes reals. És possible que, un cop explicat, els treballadors seguim volent la jornada de 35 hores. Ara bé, que no se'ns intenti enganyar amb la història que cobrarem el mateix perquè no és cert.

Cal afegir que les queixes dels empresaris que diuen que la reducció de la jornada laboral serà un gran desastre econòmic també són infundades, sobretot si, seguint l'exemple francès, la mesura no s'aplica a les empreses més petites. Al cap i a la fi, en molts sectors de l'economia la gent ja gaudeix d'una jornada de 35 hores i, a més, hi ha molts treballadors que no tenen un horari fix (i, en conseqüència, una llei de reducció de jornada no els afectarà). És cert que algunes empreses que tenen beneficis petits, que estan competint internacionalment i que no tenen possibilitat de marxar hauran de tancar. Però l'impacte d'això no serà gaire gran si s'exclouen les empreses més petites.

Finalment, sovint se'ns diu que no hi ha res de màgic en la jornada de 40 hores i que, si al llarg de la història la jornada ha passat de 72 hores setmanals a 54 hores, a 48 hores a 40 hores, doncs no passaria res que hi hagués una nova reducció a 35. És cert que, a mesura que les societats es fan riques, el lleure adquireix un paper més important en la vida de les persones i aquestes decideixen treballar menys i tenir més hores per gaudir dels fruits del treball. Potser ja ha arribat el moment de continuar la història i reduir novament la jornada, tal com han fet els nostres veïns francesos. Abans d'intentar imitar cegament tot el que fan els francesos, però, cal recordar que, si bé és cert que els països rics es poden permetre el luxe de treballar menys, també ho és que això passa quan són rics. En aquests sentit, cal no oblidar que la renda per càpita espanyola actualment és similar a la que França tenia l'any 1974. O, dit d'una altra manera, si Espanya volgués imitar França i fer-ho bé, la jornada de 35 hores s'hauria d'introduir fins a l'any 2023. Tard o d'hora tindrem una jornada de 35 hores, però potser ara no és el moment.

En resum, la reducció de la jornada laboral és una enganyifa estadística que no afavoreix els treballadors i que potser s'està proposant d'una manera prematura. Crec que molts treballadors trobarien injust que se'ls obligués a treballar menys de 40 hores, ja que no podrien arribar a final de mes. En tot cas, s'hauria d'intentar que, un cop explicades clarament les conseqüències (que inclouen una reducció del salari real), els treballadors que ho desitgin treballin 35 hores i els que vulguin seguir treballant 40 hores (i cobrar-les totes) ho facin lliurement i sense imposicions. La reducció de la jornada no generarà cap gran desastre econòmic generalitzat. Ara bé, que quedi clar que no solucionarà el problema de l'atur. Que no serveixi com a substitut de les mesures que realment poden posar fi al greu problema de la desocupació.

OPUS MEI

Josep Pernaú

Sa altesa reial Don José María

Ara s'explica la genuflectió d'un almirall davant la senyora Ana Botella. Com a dona del president del Govern, Don José María Aznar, podria ser consort d'una persona de sang reial. Alguna cosa devia saber l'almirall quan va adoptar aquella postura tan reverencial.

El sorprenent descobriment s'ha d'atribuir al president del Govern Foral de Navarra, el senyor Miguel Sanz. No és del tot segur, però el fet que ho hagi afirmat en públic fa suposar que les seves investigacions ja deuen ser molt avançades. Des d'aquesta modesta secció, el columnista vol transmetre un missatge d'ànim al president navarrès perquè prossegueixi el seu treball d'investigació sobre el llinatge reial dels Aznar, tot desitjant-li que aviat el vegi culminat amb ple èxit. Obviament això significaria, és clar, la confirmació de la seva teoria.

Resulta que a Navarra, a mitjans del segle X, hi va haver una reina, anomenada Toda, que va ser mare de Garcia Sánchez I i àvia de Sancho el Mayor. Sa majestat Doña Toda es deia Aznar de cognom i d'ella podria descendir Don José María. És del que està convençut el senyor Miguel Sanz. Removent els pergamins i papers del mil·lenni que queda pel mig, entre Doña Toda i el president del Govern, l'assumpte quedarà totalment aclarit.

Modestament, un està convençut que el president historiador no va desencaminat. Només s'ha de veure la distinció que gastava l'Aznar actual. Però hi ha un altre fet rellevant. Duen que Doña Toda va ser una dona d'una gran fermesa. La mateixa que demostrava Don José María quan clamava a crits al Congrés "Váyase, señor González". Li sortia de l'ànima. Pel seu llinatge estava predestinat a manar.

Ara caldrà pensar en el tractament que se li ha de dispensar. No pot ser majestat, perquè ja n'hi ha un altre, tot i que bé és veritat que els Aznar ja s'asseien en un tron quan els Borbó no eren ningú. Potser altesa reial. Sa altesa reial Don José María i sa altesa reial consort Doña Ana.

Marcador simultani

Carlos Fanlo
Magistral i periodista.

Les receptes de l'FMI

El Fons Monetari Internacional (FMI) dirigeix, de manera periòdica i reiterada, missatges d'ànim i felicitació al Govern. Últimament les tasques de l'Executiu de Madrid han merescut un aprovat alt. El descens de la desocupació, l'escàs increment de l'IPC, l'assentament d'una economia cada vegada més competitiva són circumstàncies que mereixen l'aplaudiment dels gestors de l'FMI. Anònims personatges que no perden l'ocasió per dirigir les seves recomanacions. Per a un millor funcionament de la seva economia, diuen al Govern espanyol, vostès haurien, entre altres mesures amb un rellevant sentit social, de reduir la quantia i durada de l'assegurament de desocupació, retallar les despeses assistencials, endarrerir l'edat de jubilació, i flexibilitzar, encara més, l'acomiadament.

En aquesta línia se'ns acudeixen altres fórmules, no menys progressistes, com podrien ser instaurar la suspensió de sou i no pas d'ocupació, la reducció del, sens dubte excessiu, salari mínim interprofessional o l'abolició dels, sempre molestos i empipadors, sindicats. Encara que pugui semblar una broma de mal gust, estem segurs que a alguns, en nom de la competitivitat, els semblarien bones solucions.

Gil Carrasco
Periodista.

Milosevic no viatja en autobús

L'OTAN està matant més civils que militars a Iugoslàvia en l'ofensiva més potinera de la història de totes les guerres. En el seu colossal avanç per allò que avui coneixem com a Turquia, Liban, Síria, l'Iraq, l'Iran, l'Afganistan, Pakistan i l'Índia, Alexandre el Gran no va causar tantes baixes civils com ara els aliats. I això que el rei macedoni no disposava de satèl·lits, de llances intel·ligents, d'espases intel·ligents o de punyals intel·ligents. Però segurament ell era més intel·ligent que tota l'OTAN junta.

Causa sorpresa, i esglai, assabentar-se cada dia que un missil occidental ha causat la mort d'indefensos viatgers d'autobús. Alexandre va provocar molta sang, però no hi ha notícia que, "per error", perpetrés maldades entre pacífics pastors d'ovelles o camelliers d'una caravana de comerciants de seda i espècies. D'això es dedueix que a l'antiguitat l'home, sense sofisticats i carissims artefactes destructius, era més responsable dels seus actes que el contemporani que els fa servir.

Els comandaments de l'OTAN necessiten un cursat urgent de punteria. O que el servei de cartografia col·loqui uns cartells ben visibles a la zona d'hospitalitat que diuen que Milosevic i el seu Estat Major no solen viatjar en autobús.

► El conseller de l'Interior basc demana al Govern moviments en el procés de pau, entre altres coses, per aclarir els dubtes sobre la voluntat real d'ETA. La invitació de Javier Balza resulta lògica, perquè estima que qui ha evolucionat més és Euskal Herriarrok. No obstant, és qüestionable que vagi acompanyada amb l'advertència que en el procés s'ha encès la llum vermella i que no reconegui els passos que l'Executiu i els partits ja han fet.

► Els rumors sobre el futur de Borrell han fet efecte en el candidat, i més si sorgeixen de les files del PSOE. Borrell està fart que s'especuli sobre el seu abandonament i només pot fer el que fa: dir que no llançarà la tovallola. La militància sembla que entén el missatge, però líders com Rodríguez Ibarra o Bono es fan el desentès davant del mal electoral que poden causar les seves declaracions.

► Afirmar que no serveix de res el que digui un polític en campanya electoral és perillós, sobretot quan ho assegura un altre polític: en aquest cas, Duran Lleida. El líder d'Així Democràcia volia treure així importància a l'ofensiva d'Aznar contra les pretensions nacionalistes. ¿No hem quedat que les campanyes electorals serveixen per exposar els programes i les idees polítiques als ciutadans?

► El col·lapse dels accessos a Barajas provocat ahir per una protesta dels veïns que suporten el soroll constant dels avions va complicar encara més la difícil situació de l'aeroport. Caldera vella, bony o forat, i a la desorganització aèria, més caos. Les causes dels problemes són múltiples, però les repercussions sempre les paguen els mateixos, els usuaris, que pateixen amb endarreriments i cancel·lacions de vols els esternuts d'un sistema que no funciona.

L'empresa editora d'el Periódico

GRUPO ZETA: President, Antonio Asensio. Conseller-secretari general, Francisco Matosas. Conseller-director general, Dalmáu Codina. Consellers, José Sanclemente i F. Javier López. Director de Publicacions, José Ochoa. Divisió DE PREMSA DIÀRIA: Conseller delegat, José Sanclemente. Director general, Juan Fernández-Agüilar. Gerent adjunt, Antonio Viedma. Director general d'impressió i compres, Jaime Sáez. Directors, José Luis Martínez (editorial), Mario Santillón (tècnica i noves tecnologies), Juan F. Pérez Pretel (comercial), Julio Martínez (finances), Jordi Mercader (comunicació). EDICIONES PRIMERA PLANA S.A.: Conseller delegat, José Sanclemente. Director general, Joan Montreva. Gerents, José García Miquel (redaccions laborals i serveis generals), Rafael Nadal (marketing, circulació i projectes). Directors, Carles Mateu (tècnica), Joan Buj (recursos humans), Emili Ripollès (administració i finances), Pere Vidal (compres). Fernando López (producció). Delegat a Madrid: Pablo San José. Delegado a Madrid: O'Donnell. Tel: 91 586 97 00. Fax: 91 586 97 29/30. Impressió, Ramon de Triunfeta, 35-37, 08980 SANT FELIU DE LLOBREGAT. Tel: 93 685 07 12. Distribució, Logística de Medios Catalunya SL. Consell de Cent, 425. 3 planta. 08009 BARCELONA. Tel: 93 484 37 00. Fax: 93 484 65 99. Pèl·lis Anuncis, Consell de Cent, 400. Tel: 93 265 57 27. Fax: 93 265 13 42. Internet: http://www.elperiodico.es

